

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2020

Anders Chydeniuksen ajatuksiin ja perinteeseen pohjautuvan tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - klassisen liberalismiin ja julkisuusperiaatteen kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2020 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Anders Chydenius -vapaakauppaseminaarin järjestäminen kahdettatoista kertaa, tietämisen vapauden päivän seminaarin järjestäminen neljättöista kertaa, vuosikokousseminaarin järjestäminen kolmatta kertaa ja vuoden 2021 teemavuoden valmistelun jatkaminen.

Tieteellisen työn tukeminen ja kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö on jatkanut selvitystä stipenditoiminnan uudistamisesta siten, että stipendin saajan valintaan etsitään yhteistyökumppania sopivaksi katsottujen yliopistojen piiristä.

Kootut teokset

Keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa on ollut Anders Chydeniuksen koottujen teosten sähköisen julkaisun ylläpito niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaiseminen palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa, Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Tieteellinen toimitustyö toteutettiin vuosina 2006–2016 yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa.

Julkaisut

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Asiamies Juha Mustosen selvitys ”Demokratia osana kestävästä kehityksestä. Aloite pohjoismaisen demokratiakeskustelun edistämiseksi” (Anders Chydenius -säätiön julkaisu 5) julkaistiin 21.8.2020. Kirjanen on kaksikielinen.

Kyseessä on säätiön ja Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen yhteisjulkaisu, minkä vuoksi julkaisussa on puheenjohtaja Björn Vikströmin ja toimitusjohtaja Gunvor Kronmanin yhteinen esipuhe. Lisäksi siinä rahoittajien esipuhe, jonka ovat kirjoittaneet Kokkolan kaupunginjohtaja Stina Mattila, Keski-Pohjanmaan Osuuspankin toimitusjohtaja Jyrki Rantala ja Osuuskauppa KPO:n toimitusjohtaja Kim Biskop. Julkaisu sisältää myös asiamiehen kokoaman säätiön historiikin.

Vuosikokousseminaari

Säätiön vuosikokousseminaari järjestettiin 21.2.2020 yhteistyössä Euroopan komission Suomen edustuston kanssa. Paikkana on komission edustuston Eurooppasali Helsingissä.

Seminaarin aihe ja ohjelma:

EU:n uusi vaihe: geopolitiikan ja geotalouden haasteet

10.00 Kahvitarjoilu

10.30 Tervetuliaissanat

Euroopan komission Suomen edustuston päällikkö Antti Peltomäki

10.40 Puhe ”EU:n uusi vaihe”

Kansainvälisistä kumppanuuksista vastaava komission jäsen Jutta Urpilainen

11.00 Keskustelu ”Miten vastaamme geopolitiisiin ja geotaloudellisiin haasteisiin?”

Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola

Eduskunnan suuren valiokunnan puheenjohtaja Satu Hassi

Ulkoministeriön Amerikan ja Aasian osaston osastopäällikkö Piritta Asunmaa

Moderaattorina Anders Chydenius –säätiön hallituksen puheenjohtaja Erkki

Liikanen

11.50 Päätöissanat

Anders Chydenius –säätiön hallituksen varapuheenjohtaja Björn Vikström

12.00 Tilaisuus päättyy

Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa Kokkolassa lauantaina 22.8.2020 Anders Chydenius –

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

vapaakauppaseminaarin. Muita yhteistyökumppaneina olivat Keskipohjanmaa-lehti, Pohjanmaan kauppakamari, Osuuskauppa KPO ja Keski-Pohjanmaan Osuuspankki. Seminaari järjestettiin hybridimallilla - Kokkolasaliin osallistujia otettiin 70 ilmoittautunutta ja osallistuminen oli mahdollista myös verkon välityksellä.

Seminaarin aihe ja ohjelma olivat seuraavat:

Kestävä kasvu ja kansanvalta koronan jälkeen?

13.30 Seminaarin avaus

Tervetuliaissanat

Stina Mattila, Kokkolan kaupunginjohtaja

Demokraattinen innovointi Chydeniuksen perintönä

Björn Vikström, Anders Chydenius -säätiön hallituksen puheenjohtaja

13.45 Kriisistä kestäväan kasvuun

EU kestäväan kasvun asialla

Jutta Urpilainen, Euroopan komission jäsen

Suomi pandemian jälkeiseen kasvuun

Mika Lintilä, elinkeinoministeri

Kasvun rahoituksen näköalat

Jyrki Rantala, Keski-Pohjanmaan Osuuspankin toimitusjohtaja

Onko digiloikka tullut jäädäkseen?

Kim Biskop, Osuuskauppa KPO:n toimitusjohtaja

Keskustelua johtaa Tiina Ojutkangas, Keskipohjanmaa-lehden päätoimittaja

15.00 Kahvitauko

15.30 Kansanvallan näköalat kriisin jälkeen

Tarvitsemme oikeusvaltiota – mitä Unkarin tapaus meille opettaa?

Petri Tuomi-Nikula, Sitran vanhempi asiantuntija

Sananvapaus – sitä tarvitaan kriisissä ja kriisin jälkeen

Kaius Niemi, Helsingin Sanomien päätoimittaja

Keskustelua johtaa Tiina Ojutkangas, Keskipohjanmaa-lehden päätoimittaja

16.50 Päätössanat

Keijo Hämäläinen, Jyväskylän yliopiston rehtori

17.00 Seminaari päättyy

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi.

Säätiö järjesti seminaarin 7.12.2020 klo 10.30-11.30 digitaalisena tilaisuutena yhteistyössä Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen, Lundin

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

yliopiston, Ahvenanmaan rauhaninstituutin, Suomen Tukholman-suurlähetystön ja Ruotsin Helsingin-suurlähetystön kanssa.

Seminaarissa julkaistiin Demokratiaverkosto 21 –hanke, koottiin verkoston jäsenet ensimmäiseen yhteiseen tilaisuuteen ja luovutettiin Kokkolan kaupungin Anders Chydenius –palkinto Jyrki Kataiselle ja Margot Wallströmille, jotka ovat lupautuneet Demokratiaverkosto 21:n kunniajäseniksi. Ohjelmassa puhuivat kaikki verkoston johtoryhmän jäsenet (Gunvor Kronman, Björn Vikström, Sia Spiliopoulou Åkermark, Johannes Lindvall).

För demokratins framtid

10.30 Inledning, om Demokratinätverk 21 /Gunvor Kronman, VD, Hanaholmen
Utdelning av Anders Chydenius -priset 2020

Björn Vikström, styrelseordförande, Anders Chydenius-stiftelsen
Stina Mattila, stadsdirektör, Karleby Stad

10.45 Hedersmedlemmarna i Demokratinätverk 21

Margot Wallström, tidigare utrikesminister, EU-kommissionär och FN:s
generalsekreterares särskilda representant i frågor som rör sexualiserat våld
Jyrki Katainen, överombudsman för Sitra, tidigare statsminister och EU-
kommissionär

11.00 Partiernas vägskäl – ett nytt politiskt landskap i Sverige och Finland.
Presentation av en ny antologi, utgiven av Kulturfonden för Sverige och
Finland

Olof Ehrencrona, redaktör för antologin Reflektioner

Johannes Lindvall, Lunds Universitet

Sia Spiliopoulou Åkermark, Ålands fredsinstitut

11.15 Slutord – om demokrati och nordiskt samarbete

Nicola Clase, Sveriges ambassadör i Helsingfors

Liisa Talonpoika, Finlands ambassadör i Stockholm

Demokratiaverkosto 21 – Demokratinätverk 21

Anders Chydenius –sätiön aloitteesta syntyi pohjoismaisen demokratiakulttuurin vahvistamiseen ja pohjoismaisen demokratiakeskustelun edistämiseen tähtäävä yhteistyöhanke, johon kuuluvat sätiön (FI) lisäksi Hanasaaren ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus (SE/FI), Lundin yliopisto (SE) ja Ahvenanmaan rauhaninstituutti (ÅL).

Hanke on tarkoituksellisesti ajoitettu Suomen puheenjohtajuusvuodelle Pohjoismaiden ministerineuvostossa (PMN) vuonna 2021, jolloin PMN täyttää

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

50 vuotta. Hankkeen tapahtumat ovat osa virallista pohjoismaista yhteistyötä ja Suomeen puheenjohtajuuskautta.

Anders Chydenius –säätio ja Ulkoministeriö (Suomen pohjoismaisen puheenjohtajuuden edustajana) tekivät sopimuksen, jolla osapuolet sitoutuvat yhteistyöhön vuonna 2021 toteutettavan Demokratiaverkosto 21 –hankkeen läpiviemiseksi. Hanke tukee Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajuusohjelman demokratiavoitteen toteuttamista ja jonka tarkoituksena on pohjoismaisen demokratiakeskustelun edistäminen ja suomalaisten, ruotsalaisten ja ahvenanmaalaisten demokratiatoimijoiden ja demokratiakeskustelijoiden yhteistyön edistäminen.

Tiedotus ja yhteistyö

Säätio käyttää www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Säätion julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa.

Loppuvuodesta 2020 säätio otti käyttöönsä Twitter-tilin @ChydeniusFound, jota käytetään etenkin Demokratiaverkosto 21:n (#demokrati21) tiedonjakamiseen.

Säätio on toiminut Säätioiden ja rahastojen valtuuskunnan jäsenenä.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2020 ollut seuraava:

Erkki Liikanen	puheenjohtaja (-21.2.)
Björn Vikström	puheenjohtaja (21.2.-), varapuheenjohtaja (-21.2.)
Aino Sallinen	jäsen, varapuheenjohtaja (21.2.-)
Mika Aaltola	jäsen (21.2.-)
Leif Jakobsson	jäsen
Kristiina Kouros	jäsen
Arttu Laine	jäsen
Stina Mattila	jäsen
Kaius Niemi	jäsen
Johnny Åkerholm	jäsen

Hallitus on kokoontunut neljä kertaa. Vuosikokous pidettiin 21.2. Vuosikokous valitsi Björn Vikströmin ja Kaius Niemen hallituksen jäseniksi uudelle kolmivuotiskaudelle. Erkki Liikasen kauden päättyessä vuosikokous valitsi uudeksi hallituksen jäseneksi Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltolan.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Muut hallituksen kokoukset pidettiin 15.6., 22.8. ja 7.12. Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita.

Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Asiamiehelle on maksettu palkkiota työtuntien mukaisesti.

Sopimusta asiantuntijapalvelusta (ml kokousjärjestelyt, tiedotus, Demokratiaverkosto 21 -hankkeen tehtävät, taloussihteerin tehtävät) jatkettiin Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa.

Tilintarkastajina ovat toimineet HT-tilintarkastaja Ulla Järvi ja HT-tilintarkastaja Kirsti Kattilakoski sekä vara-tilintarkastajiksi HT-tilintarkastaja Tero Peltomaa ja HT-tilintarkastaja Nina Östman-Tylli.

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 2414,47 € voitollinen.

Säätiö on saanut seuraavat lahjoitukset:

Kokkolan kaupunki (vuosiavustus):	15.000 euroa
Osuuskauppa KPO (vuosiavustus):	5.000 euroa
Keski-Pohjanmaan Osuuspankki (vuosiavustus):	5.000 euroa
Konstsamfundet	3.000
Yhteensä	28.000 euroa

Säätiöllä ei ole ollut taloudellisia toimia säätiölain mukaisen lähipiirin kanssa.

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin (arvo 31.12.2020: 44.914,12 euroa). Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 42.695,07 euroa.